

Betænkning

over forslag til lov om udbygning og ombygning m. v. af den kgl. veterinær- og landbohøjskole.

(Afgivet af udvalget den 2. maj 1961).

Udvalget har holdt 8 møder og herunder haft samråd med landbrugsministeren.

Under udvalgsbehandlingen har landbrugsministeren over for udvalget erklæret, at det er hans agt snarest muligt efter lovforslagets vedtagelse at nedsætte et udvalg med den opgave at samordne udbygningen af den bestående landbohøjskole på Frederiksberg og etableringen af en ny skole ved Odense. Ministeren har derhos over for udvalget erklæret sig villig til at overveje, hvorvidt etableringen af en veterinær- og landbohøjskole ved Odense kan medføre reduktion af den i lovforslaget omhandlede udgift på 60 mill. kr. til udbygning af skolen på Frederiksberg, idet ministeren dog har fremhævet, at der under hensyn til, at udbygningen af skolen på Frederiksberg må være forsvarlig, formentlig kun kan blive tale om en mindre reduktion.

Et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med nedenstående af landbrugsministeren foreslåede ændring.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) udtaler, at det meget gerne ville have medvirket til bygning af en ny veterinær- og

landbohøjskole ved Odense, men da flertallet fastholder kravet om en samtidig udbygning på Frederiksberg, ud over hvad mindretallet mener er nødvendigt for at give rimelige og forsvarlige vilkår for uddannelse og forskning, indtil den nye skole tages i brug, kan mindretallet ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse. Mindretallet vil i øvrigt nærmere motivere sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Ændringsforslag.

Af *landbrugsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Albertsen, Kaj Andresen, Ditlevsen, Aage Fogh, Lysholt Hansen, Hjortnæs, Kolbjørn, Morten Lange, Carl Petersen og Chr. Thomsen).

Til lovforslagets tekst føjes som nyt stykke:

„Endvidere bemyndiges ministeren til snarest at erhverve de for etablering af en veterinær- og landbohøjskole ved Odense nødvendige arealer og til at forberede og påbegynde opførelse af en sådan skole.“

Albertsen.	Anders Andersen.	Kaj Andresen.	Damsgaard.	Ditlevsen.
Niels Eriksen.	Aage Fogh, næstformand.	Lysholt Hansen.	Hjortnæs.	
Kolbjørn.	Morten Lange.	Harald Nielsen.	Carl Petersen.	
Niels Ravn.	Reedtz-Thott.	Chr. Thomsen, formand.	H. C. Toft.	

Bilag.**DEN KGL. VETERINÆR- OG
LANDBOHØJSKOLE**

København, den 18. april 1961.

Prognose for antal studerende ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole.*Skønnet antal studerende.*

	1960	1970	1980
Veterinærer	435	450-550	550-650
Landbrugere	375	450-550	550-650
Landinspektører	90	90-110	125-150
Havebrugere	35	100-140	125-185
Skovbrugere	85	90-100	90-140
Mejeribrugere	35	90-110	120-185
Bioteknisk linje og andre	20	50-100	60-200
Licentiatstuderende	25	80-140	80-240
	1100	1400-1800	1700-2400

Ovenstående skøn for årene 1970 og 1980 er angivet med et betydeligt spillerum under hensyn til den usikkerhed, som tallene uundgåeligt må være forbundet med. Det må anses som mest sandsynligt, at de virkelige tal vil nærme sig den lavere grænse, men næppe gå under den. Der er på den anden side også mulighed for, at tallene kan nærme sig den øvre grænse. Den må dog anses som mere usikker, således at det endda ikke kan udelukkes, at tallene kan gå 10-20 pct. over denne grænse.

Ved skønnet over fremtidsudsigterne er der taget hensyn til tidligere foretagne prognoser og til forskellige sagkyndiges vurderinger, men navnlig er tallene opstillet med støtte af en undersøgelse, der for som ønsket at kunne føre skønnet frem til 1980 er foretaget i de seneste dage af amanuensis, lic. agro. Chr. Jørgensen så indgående, som den korte tid har muliggjort.

Den redegørelse for undersøgelsen, som amanuensis Chr. Jørgensen har afgivet til højskolen, vedlægges her som bilag.*) Ved beregningerne for de enkelte studieretninger og for højskolen som helhed for tiden indtil 1980 er der i denne undersøgelse regnet med en noget større margen navnlig ved angivelse af en højere øverste græn-

se end den, der er angivet i nærværende skrivelse. På side 7 og følgende i bilaget er der gjort rede for en række betragtninger, der ligger til grund for tallene for de enkelte studieretninger.

Prognosen støtter sig i væsentlig grad på erfaringen om den vækst i tilgang til studierne, der har fundet sted i tidligere år. Navnlig de angivne nedre grænser bygger på antagelsen om kontinuitet i udviklingslinjerne under hensyn til samfundets almindelige vækst. Men man har dernæst også taget i betragtning, at en række forhold kan forventes at fremkalde en stærkere forøgelse i tilgangen end tidligere.

Der skal her peges på nogle væsentlige forhold, der vil øve indflydelse på antallet af studerende.

For tre studieretninger, nemlig landbrug, havebrug og mejeribrug, der omfatter omtrent halvdelen af de studerende, er studietiden for nylig blevet forlænget med ca. 30 pct., og inden 1980 må man regne med den mulighed, at der gives disse studieretninger endnu en mindre forlængelse af studietiden, således at den kommer helt på linje med, hvad der er normalt for højere uddannelse.

Den øgede offentlige støtte til højere ud-

*) Ikke optrykt her.

dannelse må forventes at få en betydelig indflydelse på tilgangen og vil formentlig især påvirke tilgangen til videregående uddannelse.

Hvad angår behovet for uddannede kandidater fra højskolens studieretninger, er der særlig anledning til at fremhæve den forskning, der er i gang i retning af at ofre mere på produkternes bearbejdning og omsætning og kontrollen med produkterne inden for de forskellige erhvervsgrene, end det tidligere har været tilfældet. Dette træk gør sig gældende inden for alle grene af fødevarerproduktion og viser sig bl. a. også i en stigende interesse fra levedsmiddelindustrien for kandidater, der er uddannet ved højskolen. Flere studieretninger, både veterinære, landbrugere, mejeribrugere og havebrugere, berøres heraf, og der er i forbindelse med forhandlinger, der foregår inden for rammerne af Akademiet for de tekniske Videnskaber, interesse for oprettelsen af en særlig studieretning for bioteknisk uddannelse. For forstkandidaternes vedkommende kan der vises en lignende udvikling i retning af øget beskæftigelse i træindustrien.

Den stigende indsats for produkternes behandling og afsætning mærkes ligeledes ved højskolens økonomiske afdelinger, og man kan forvente en særlig øget anvendelse af højskolens kandidater i både virksomheder og organisationer, der beskæftiger sig med afsætningen.

Ved bedømmelse af prognosens anvendelighed i forbindelse med vurdering af det fremtidige behov for bygningsudvidelser må der lægges vægt på, at de former, hvorunder studierne gennemføres, ofte vil have en større virkning på bygningsbehovet end en vis forøgelse i studentertallet. Deling af en årgang i tre eller fire linjer kræver flere lokaler og i alt mere pladsforøgelse end den, der ville fremkomme ved en betydelig forøgelse af den samlede årgangs antal. En

yderligere deling i mindre hold af hensyn til undervisningen og en stigende anvendelse af øvelser stiller ligeledes krav, der let bliver betydelig større end ved en vis tilvækst i antal af studenter. Det samme gælder stigende anvendelse af bibliotek og læsestuer.

Det er givet, at studieplaner og undervisningens former udvikler sig stærkt i retning af de mere pladskrævende undervisningsformer, navnlig på de senere og videregående trin i uddannelsen. Det må dernæst tages i betragtning, at den nævnte tendens vedrørende uddannelsens former står i nær sammenhæng med en tilsvarende udvikling i højskolens videnskabeligt arbejdende afdelinger, hvor den nødvendige specialisering og deling stiller stigende krav til personale, instrumenter og plads. Der er dog anledning til samtidig at gøre opmærksom på, at netop den stærke udvikling i teknisk-videnskabelig forskning med krav til specialisering og arbejdsdeling og til anskaffelse af ofte meget kostbart apparatur tvinger de videnskabelige læreanstalter og forskningsinstitutter på disse fagområder til et stadig mere omfattende samarbejde. Det gælder inden for den enkelte læreanstalts rammer som for samarbejde mellem læreanstaltene specialafdelinger, bl. a. ved oprettelse af særlige forskningslaboratorier, der kan løse opgaver for en række beslægtede institutter.

Ved den foretagne prognose for antallet af studerende er der som anført regnet med den uundgåelige usikkerhed i den henseende og derfor angivet et tilsvarende betydeligt spillerum. Men med de anførte betragtninger over uddannelsens former og over de videnskabelige afdelingers udvidelse er der peget på faktorer, hvis virkning på bymæssige udvidelser vil være meget afgørende og inden for visse rammer mere afgørende for udvidelsernes størrelse end et noget større eller mindre antal af samtlige studerende.